

Araştırma Makalesi

Açık ve Uzaktan Öğretim Öğrencilerinin Göçmenlere Yönelik Tutumları

Attitudes of Open and Distance Education Students Against Immigrants

<p>Cengiz KILIÇ Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi cengiz.kilic@atauni.edu.tr https://orcid.org/0000-0003-0796-1800</p>	<p>Derya ÇAKMAK KARAPINAR Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi derya.cakmak@atauni.edu.tr https://orcid.org/0000-0003-1640-0132</p>
--	--

Makale Geliş Tarihi	Makale Kabul Tarihi
18.08.2022	15.12.2022

Öz

Göç, göç eden bireyler için hem gündelik hayat pratiklerini sürdürmede hem de psikolojik açıdan zorlu bir süreçtir. Aynı zamanda göç alan ülke halkı, göçün etkilerinden kaynaklı olarak göçmenlerin kalıcı olabileceğinin kabullenilmesi, uyum sağlanması ve getirmiş olduğu sosyo-kültürel değişimlerin hoş görülmesi açılarından zorlanmaktadır. Hem göç eden bireyler hem de yerli halk açısından karşılıklı güvensizlik, iletişim kopukluklarının olması ve çatışmaların yaşanması gibi durumlardan kaynaklı olarak karşılıklı tutumlar geliştirilmektedir. Her ne kadar karşılıklı destek ve anlayış temeline dayanması beklenen bir ilişki ve olumlu tutumlar geliştirilmesi umulsa da yaşanan sorunlar nedeniyle olumsuz tutumlar da gelişebilmektedir. Bu çalışma Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi öğrencilerinin göçmenlere yönelik tutumlarını belirlemek ve demografik özelliklere göre tutumlarındaki farklılıkları tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla çalışmada araştırmacı tarafından geliştirilen demografik bilgi formu ve Vera ve arkadaşları (2013) tarafından geliştirilen ve Günay, Ersoy, Aydın Boyulu ve Kılıç (2019) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Göçmenlere Yönelik Olumsuz Tutum Ölçeği formu kullanılmıştır. Çalışmaya gönüllü olarak katılan 1758 katılımcıdan elde edilen verilerin SPSS 20 paket programı ile analizi neticesinde katılımcıların genellikle göçmenlere yönelik olumsuz tutum içinde oldukları tespit edilmiştir. Buna ek olarak katılımcıların göçmenlere yönelik tutumlarında yaşa, eğitim düzeyine, çalışma durumuna ve aylık hane gelirlerine göre bir farklılaşma olmadığı görülmüştür. Ayrıca erkek katılımcıların kadınlara göre, bekar olan katılımcıların evli olanlara göre göçmenlere yönelik daha fazla olumsuz tutum içinde oldukları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göçmenlere Yönelik Tutumlar, Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi, Göçmeler

Abstaract

Migration is a challenging process for individuals who migrate, both in terms of maintaining their daily life practices and psychologically. At the same time, the people of the receiving country have difficulties in accepting that immigrants can be permanent due to their effects, adapting and tolerating the socio-cultural changes they have brought. Mutual attitudes are developed due to situations such as mutual distrust, lack of communication and conflicts in terms of both immigrants and local people. Although it is hoped to develop a relationship and positive attitudes that are expected to be based on mutual support and understanding, negative attitudes can also develop due to the problems experienced. This study was carried out to determine the attitudes of Atatürk University Open and Distance Education Faculty students towards immigrants and to determine the differences in their attitudes according to demographic characteristics. For this purpose, the demographic information form developed by the researcher and the Negative Attitudes towards Migrants Scale form developed by Vera et al. (2013) and adapted into Turkish by Günay, Ersoy, Aydın Boyulu, and Kılıç (2019) were used in the study. As a result of the analysis of the data obtained from 1758 participants who voluntarily participated in the study with the SPSS 20 package program, it was determined that the participants generally had a negative attitude towards

Önerilen Atf /Suggested Citation

Kılıç, C., Çakmak Karapınar, D., 2022 Çalışanların Örgütsel Demokrasi Algılarının Bağlamsal Performansa Etkisinde İşe Bağlılığın Aracılık Rolü, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 57(4), 3499-3512.

immigrants. In addition, it was observed that there was no difference in the attitudes of the participants towards immigrants according to age, education level, employment status and monthly household income. In addition, male participants were found to have more negative attitudes towards immigrants than married participants.

Keywords: *Attitudes Towards Immigrants, Open and Distance Education Faculty, Immigration*

1. GİRİŞ

Göç, bireylerin veya grupların yeni şartlara uyum sağlayabilmek amacıyla doğal, ekonomik, siyasal gibi zorunluluklar neticesinde, sembolik veya siyasal sınırların ötesine, yani yeni toplumlara ve yerleşim alanlarına doğru kalıcı hareketini içeren olaya verilen isimdir (Marshall, 1999: 685). Uluslararası Göç Örgütü (IOM), göçü; bir kişi veya bir grubun süresi, yapısı ve nedeni fark etmeksizin uluslararası bir sınırı geçerek veya aynı ülke içerisinde yer değiştirmesi yani insanların belirli nedenlerle yer değiştirdiği ya da değiştirmek zorunda kaldığı nüfus hareketleri olarak tanımlamıştır. Bu yer değiştirme hareketine; ekonomik göç, yerinden edinilme nedeniyle göç ve aile birleşimi ya da dağılması sebebiyle göç gibi farklı amaçlarla yer değiştiren bireylerin göçü de dâhildir (IOM, 2004: 35).

Göç literatür açısından değerlendirildiğinde; yerel ya da küresel hareket serbestisine sahip birey veya grupların daha iyi yaşam şartlarına sahip olmak için kırsal mekândan kentsel mekâna veya daha gelişmiş bölge ve ülkelere yönlendiği görülürken; öte yandan çatışma, savaş gibi yıkımlar nedeniyle can güvenliğini sağlama gerekçesiyle nüfus hareketleri ve zorunlu kitlesel göçler de yaşanmaktadır (Kolukırmık ve Özcan, 2019: 192). Savaş, kıtlık, işsizlik, ekonomik kaygılar göçün nedenleri arasında sayılabilmekle birlikte; Yazgan'ın belirttiği üzere, göç istatistiklerinden sağlıklı bilgi elde edilemiyor olmasına rağmen dünyada %3,3'ün göçmen nüfus olduğu tahmin edilmektedir. Bu nüfusun beslenme, barınma, eğitim, temel bakım ve sağlık ihtiyaçları ile sosyal, kültürel, politik ve ekonomik katılımları gibi birçok alanda engelle karşı karşıya kalmaya devam ettiği bilinmekte ve özellikle bireylerin göç sürecine dâhil olma biçimi, bu engellerin katlanarak devam etmesine neden olabilmektedir (2018: 1).

Küresel ölçekteki göçmen nüfusu verilerine bakıldığında, Dünya Bankası'nın 2010 "göç stoku tahminlerine göre ise, Dünya'daki göçmen stoku 215 milyon 763 bin 515 olup bunun 107 milyon 878 bin 427'si OECD tanımlamasındaki yüksek gelirli ülkelerdeki göçmenleri oluşturmaktadır. Dünyanın en fazla göç alan ülkeleri; ABD (% 20), Rusya (% 5.7), Almanya (% 5), Suudi Arabistan (% 3.4), Kanada (% 3.3), İngiltere (% 3.2), Fransa (% 3.1), Hindistan (% 2.5), Ukrayna (% 2.4), İtalya (2.1), Birleşik Arap Emirlikleri (% 1.5), Kazakistan (% 1.4), Fas (% 1.4) ve Japonya (% 1)'dir (Bakırtaş, 2012:242-243-244). Avrupa Birliği sınırlarında yakalanan yasa dışı göçmenlerin ise ağırlıklı olarak; Tunus, Afganistan, Pakistan, Arnavutluk, Cezayir, Fas, Eritre, Somali ve Bangladeş" uyruklu olduğu görülmektedir (Akçadağ, 2012:23).

Ülkemiz, 3.6 milyonu Suriyeli olmak üzere, diğer ülkelere gelen sığınmacılarla birlikte 4 milyon civarı sığınmacıyı bünyesinde barındırmaktadır. Bu durum Türkiye'yi 2020 yılından itibaren dünyada en çok göç alan ve sığınmacı barındıran ülke konumuna taşımaktadır (UNHCR, 2020). Ayrıca Türkiye jeopolitik konumu, bu konum nedeniyle transit göç yolları üzerinde bulunması ve sosyokültürel yapısı nedeniyle daha önce de birkaç kere göç deneyimi yaşamıştır. Suriye'de iç savaş yaşanması Türkiye'nin tekrar büyük bir kitlesel göç hareketine maruz kalmasına neden olmuştur. İç savaş nedeniyle Türkiye'ye göç eden Suriyelilere geçici koruma statüsü vermiştir. Türkiye'ye göç eden Suriyelilerin barınması için tesis edilen merkezlerin belirli bir kapasitesinin bulunması; Suriyeli göçmenlerin sınıra yakın şehir merkezlerinden köylere kadar birçok yerleşim alanına yerleşmelerini beraberinde getirmiştir. Bu durumda Suriyelilerin Türk toplumu içerisinde yeni bir sosyal grup olarak yer edinmesine neden olmuştur (Süleymanov, 2017: 27). İki farklı kültürel yapıyı ekonomik, kültürel ve güvenlik gibi hayatın içinden unsurlarla bir araya getirmek, temas kurmalarını ve birbirlerine karşı yakınlık duymalarını sağlamak oldukça zor ve uzun bir süreci ifade etmektedir. Örneğin, ekonomik fırsatların yetersiz olması, çıkar çatışmalarının doğmasına, kalıp yargıların oluşmasına bunun yanı sıra yabancı düşmanlığı ve korkusunun yerleşmesine sebep olabilmektedir. Bunların ötesinde hükümet politikası, siyasiler, medya, sivil toplum kuruluşları ve toplumun diğer üyeleri de mülteci ve sığınmacılara karşı tutumları etkileyen öğeler olarak belirtilmektedir. Ülkemiz açısından da toplum, Suriyeli sığınmacılar yoğunluklu olmak üzere farklı milletlerden göçmenler ile bir arada yaşamakta ve bir arada olmaktan ötürü birbirlerine karşı farklı olumlu veya olumsuz tutumlar beslemektedir (Ekici, 2019).

2. MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Farklı milletlerden sığınmacılarla birlikte yaşamının ortaya çıkardığı olumlu ve olumsuz durumlar ile algı, tutum ve davranışların incelenmesi ve sebeplerinin ortaya konması önem taşımaktadır. Bu bağlamda ülkemizde birçok kamu ya da özel kurum ve kuruluş ile üniversiteler ve bağımsız araştırma grupları tarafından göçmenlere yönelik olarak halkın algı, tutum ve davranışlarını inceleyen araştırmalar yapılmıştır (Kındap Tepe vd., 2019). Bunun yanı sıra, literatürde, göç konusunu yoksulluk, kentsel mekân ayrışması, işsizlik, güvensizlik ve kültürel uyum ilişkileri gibi çeşitli parametreler çerçevesinde araştıran çalışmalar bulunmaktadır (Kağnıcı, 2017; Ergün ve Polat, 2022; Tapan, 2022; Şan ve Küçük, 2018). Cengiz (2015) yaptığı araştırmada, Kilise göç eden sığınmacıların Kilis üzerindeki mekânsal etkilerini incelemiştir. Ortaya çıkan etkiler karşısında Kilis halkının vermiş olduğu tepkileri ve göçmenlerin Kilis'te ortaya çıkardıkları sosyo-kültürel etkileşim ve değişimleri tespit etmeye çalışmıştır. Eğitim alanında; göçmenlere yönelik öğretmen tutumları ve çok kültürlü eğitim algıları arasındaki ilişkinin ölçülmesi için öğretmenlerin örneklemi oluşturduğu araştırmalar da literatürde mevcuttur (Akman, 2020).

Buradan yola çıkarak değerlendirildiğinde; göçün, toplum dinamiklere etkisini incelemenin önem arz ettiği görülmektedir. Bu araştırmada, literatür bilgileri ışığında, göç eden insanlara yönelik, göç edilen toplumun demografik yapı, kültürel, sosyal faktörleri aracılığıyla gelişen davranış ve tutumlarının neler olduğu, bunların söz konusu parametrelere göre değişimlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırma sonuçlarının, göçmen kitlesine yönelik geliştirilecek politika ve eylem stratejilerine olumlu katkı sunması, göç ile olağan bir sosyolojik ve kitlesel dönüşüm sürecine giren toplumsal yapının içeriği konusunda bilgi sahibi olarak kurumsal ve yasal düzeyde gerçekleştirilebilecek düzenlemelere ışık tutabilmesi araştırmanın önemini vurgulamaktadır.

Bu araştırma ile Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi öğrencilerinin göçmenlere yönelik olumsuz tutumlarının demografik özelliklere göre değişiminin ölçülmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma soruları (AS) tasarlanmıştır;

AS1: Katılımcıların göçmelere yönelik olumsuz tutumlarının düzeyi nedir?

AS2: Katılımcıların göçmelere yönelik olumsuz tutumları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?

AS3: Katılımcıların göçmelere yönelik olumsuz tutumları yaşına göre farklılaşmakta mıdır?

AS4: Katılımcıların göçmelere yönelik olumsuz tutumları medeni durumuna göre farklılaşmakta mıdır?

AS5: Katılımcıların göçmelere yönelik olumsuz tutumları eğitim düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?

AS6: Katılımcıların göçmelere yönelik olumsuz tutumları çalışma durumuna göre farklılaşmakta mıdır?

AS7: Katılımcıların göçmelere yönelik olumsuz tutumları aylık hane gelirine göre farklılaşmakta mıdır?

Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi öğrencilerinin göçmenlere yönelik tutumlarının ve bunların demografik özelliklere göre değişiminin ölçülmesi amaçlanan bu çalışma;

- Araştırmanın örneklem grubu Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi öğrencilerinden oluşmasıyla,
- İnsanların duygu, düşünce ve tutumlarının zaman içerisinde değişebilmesiyle,
- Bulguların katılımcıların verdiği cevapların analizi sonucunda elde edilmesiyle,
- Literatürde Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi öğrencilerinin göçmelere yönelik olumsuz tutumları ve demografik özelliklere göre değişimini inceleyen çalışmaların bulunmamasıyla sınırlıdır.

2.2. Veri Toplama Araçları ve Süreci

Ocak 2021 ve Şubat 2022 tarihleri arasında Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi öğrencilerine çevrim içi anket formları aracılığı ile ulaşılmıştır. Çalışmaya gönüllü olarak 1806 öğrenci katılmıştır. Ancak önemli alanların doldurulmasından kaynaklanan eksikler nedeniyle 48 form çalışmadan çıkarılmıştır ve böylece çalışmanın örneklemi araştırmaya gönüllü olarak katılan 1758

öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçiminde kolayda örneklem yöntemi kullanılmıştır. Çünkü ulaşılabilirlik–elverişlilik ilkesine göre hareket edilmiştir. Seçilen örneklem grubunda yer alan katılımcılara veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen demografik bilgi formu ve Vera ve arkadaşları (2013) tarafından geliştirilen ve Günay, Ersoy, Aydın Boyulu ve Kılıç (2019) tarafından Türkçe’ye uyarlanan Göçmenlere Yönelik Olumsuz Tutum Ölçeği formu uygulanmıştır.

Sosyo-demografik Bilgi Formu: Araştırmacı tarafından geliştirilen ve katılımcıların yaş, cinsiyet, medeni durumları, aylık gelirleri, okudukları bölüm ve çalışma durumları gibi bilgilerini elde etmeyi amaçlayan formdur.

Göçmenlere Yönelik Olumsuz Tutum Ölçeği: Göçmenlere yönelik tutumların toplum tarafından göçmenlerin nasıl bir kabul görme süreci içinde olduğunu ve toplumun göçmenler hakkındaki düşüncelerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek 12 madde ve tek faktörlüdür. Ölçek 5’li Likert tipi bir (1:Kesinlikle katılmıyorum, 2:Katılıyorum, 3:Kararsızım, 4:Katılıyorum ve 5:Kesinlikle katılıyorum) yapıya sahiptir. Ölçeğin Cronbach Alpha ile saptanan güvenilirliğinin (Cronbach alfa iç tutarlık güvenilirlik katsayısı=0.81) yüksek olduğu görülmüştür.

2.3. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 20 paket programı aracılığıyla ölçme aracının geçerlik ve güvenilirliğini test etmek ve onaylamak amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Yeterliliği, Bartlett Küresellik Testi ve Cronbach’s Alpha testleri yapılmıştır. Verilerin dağılımını tespit etmek amacıyla da Kolmogorov-Simirnov testi yapılmıştır. Test sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği saptanmıştır. Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi öğrencilerinin göçmenlere yönelik tutumlarının ve bunların demografik özelliklere göre değişiminin ölçülmesi için parametrik testlerden bağımsız gruplar t testi ve Anova kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde öğrencilerin Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi öğrencilerinin göçmenlere yönelik tutumlarını ve demografik özelliklere göre değişimine ilişkin bulgular sunulmuştur. Araştırma soruları çerçevesinde elde edilen verilerin analizi ile ortaya çıkan bulgulara ilgili bağıntısal bulgular başlığı altında yer verilmiştir.

3.1. Betimsel İstatistik Bulguları

Araştırmanın bu bölümünde katılımcıların cinsiyet, yaş, medeni durum, hane gelir düzeyi, eğitim düzeyi, çalışma durumu, yaşadığı il ve okuduğu bölüm bilgilerine yer verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

		N	%
Cinsiyet	Erkek	1099	62,5
	Kadın	659	37,5
Yaş	17-27	636	36,2
	28-37	599	34,1
	38-47	358	20,4
	48 ve üstü	148	8,4
	Yaşını belirtmeyen	17	1,0
	Medeni Durumunuz	Evli	860
Bekar		882	50,2
Medeni durum belirtmeyen		16	0,9
Eğitim Düzeyiniz	Ön Lisans	848	48,2
	Lisans	707	40,2

	Yüksek Lisans	168	9,6
	Doktora	25	1,4
	Eğitim durumu belirtmeyen	10	0,6
Bir işte Çalışma Durumunuz	Evet	1229	69,9
	Hayır	515	29,3
	Çalışma durumu belirtmeyen	14	0,8
Aylık Hane Geliriniz	2000-4000	357	20,3
	4001-6000	438	24,9
	6001-8000	325	18,5
	8001-10000	243	13,8
	10001 ve üzeri	338	19,2
	Gelir belirtmeyen	57	3,2
Yaşadığınız İl	İstanbul	410	23,32
	Ankara	136	7,73
	İzmir	93	5,29
	Erzurum	85	4,83
	Adana	39	2,18
	Kocaeli	58	3,29
Okuduğunuz Bölüm	Çocuk Gelişimi Ön Lisans	124	7,05
	Bilgisayar Programcılığı Ön Lisans	80	4,55
	Adalet Ön Lisans	100	5,68
	Halkla İlişkiler ve Tanıtım Lisans	88	5,01
	Acil Durum ve Afet Yönetimi Lisans	78	4,43
	İş Sağlığı ve Güvenliği Ön Lisans	135	7,68

Araştırmaya gönüllü olarak 1806 öğrenci katılmıştır. Uygulanan 1806 adet formda eksik doldurma kaynaklı çıkarılması gereken 48 form olduğu için analize 1758 form ile devam edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %37,5'inin kadın ve %62,5'inin erkek olduğu; %36,2'sinin 17-27 yaş aralığında, %34,1'inin 28-37 yaş aralığında, %20,4'ünün 38-47 yaş aralığında ve %8,4'ünün 48 yaş ve üstünde olduğu ayrıca %1'inin yaşını belirtmediği; %48,9'unun evli ve %50,2'sinin bekar olduğu ve %0,9'unun medeni durumunu belirtmediği; %48,2'sinin ön lisans mezunu ve %40,2'sinin lisans mezunu, %9,6'sının yüksek lisans mezunu ve %1,4'ünün doktora mezunu olduğu buna ek olarak %0,6'sının eğitim durumunu belirtmediği; %69,9'unun bir işte çalıştığı ve %29,3'ünün bir işte çalışmadığı ve %0,8'inin çalışma durumunu belirtmediği; aylık hane gelirlerinin %20,3'ünün 2000-4000 TL arasında olduğu, %24,9'unun 4001-6000 TL arasında olduğu, %18,5'inin 6001-8000 TL arasında olduğu, %13,8'inin 8001-10000 TL arasında olduğu ve %19,2'sinin 10001 TL ve üzerinde olduğu ayrıca %3,2'sinin aylık hane gelirini belirtmediği; hemen hemen her ilde yaşayan öğrencilerin olduğu ama ağırlıklı olarak %23,32'sinin İstanbul'da, %7,73'ünün Ankara'da, %5,29'unun İzmir'de, %4,83'ünün Erzurum'da, %2,18'inin Adana'da ve %3,29'unun Kocaeli'de yaşadığı; hemen hemen her bölümde

öğrenim gören katılımcıların olmasına karşın ağırlıklı olarak %7,05'inin Çocuk Gelişimi Ön Lisans, %4,55'inin Bilgisayar Programcılığı Ön Lisans, %7,68'inin İş Sağlığı ve Güvenliği Ön Lisans, %5,68'inin Adalet Ön Lisans, %5,01'inin Halkla İlişkiler ve Tanıtım Lisans ve %4,43'inin Acil Durum ve Afet Yönetimi Lisans programlarında öğrenim görmeye devam ettiği görülmüştür.

3.2. Bağıntısal İstatistik Bulguları

Göçmenlere Yönelik Olumsuz Tutum ölçeği ile toplanan verilere öncelikle Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Yeterliliği testi yapılmıştır. Kaiser-Meyer- Olkin Örnekleme Yeterliliği (KMO) değerinin 0,964 olduğu yani 1'e yaklaştığı görülmüştür. Bu durum değişkenlerin birbirini mükemmel bir şekilde yordayabileceğini göstermektedir (Durmuş, Yurtkoru ve Çinko, 2011). Ardından Bartlett Küresellik Testi yapılmıştır. Bartlett Küresellik Testinde p değerinin (0,000) 0,05'ten küçük olduğu görülmüştür. Bu durum değişkenlerin analiz yapmaya uygun olduğunu göstermektedir (Durmuş, Yurtkoru ve Çinko, 2011). . Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Yeterliliği ve Bartlett Küresellik Testi değişkenler arası korelasyonların faktör analizine uygun olduğu görülmüştür. Gerçekleştirilen faktör analizi sonucunda ölçeğin orijinalinde olduğu gibi tek boyut altında toplandığı saptanmıştır. Cronbach Alpha ile saptanan güvenilirliğinin (Cronbach alfa iç tutarlık güvenilirlik katsayısı=0,881) yüksek olduğu görülmüştür.

3.2.1. Katılımcıların Göçmenlere Yönelik Tutumları

Tablo 2. Katılımcıların Göçmenlere Yönelik Tutumları

Maddeler	N	Min	Max	X	SS
GYOT1	1755	1	5	1,93	1,27
GYOT2	1753	1	5	3,02	1,41
GYOT3	1754	1	5	4,19	1,19
GYOT4	1751	1	5	4,04	1,21
GYOT5	1747	1	5	4,09	1,24
GYOT6	1747	1	5	3,82	1,37
GYOT7	1745	1	5	4,02	1,22
GYOT8	1746	1	5	3,84	1,38
GYOT9	1746	1	5	4,04	1,26
GYOT10	1742	1	5	2,71	1,38
GYOT11	1743	1	5	3,73	1,31
GYOT12	1749	1	5	4,52	0,92

Çalışma kapsamına alınan bireylerin göçmenlere yönelik olumsuz tutum maddelerinin ortalamaları dikkate alındığında “Büyük gruplar halindeki göçmenler tehlikelidir.” ($\bar{x}=4,19$, $ss=1,19$) maddesi en yüksek, “Göçmenlere yerli vatandaşlarla aynı haklar verilmelidir.” ($\bar{x}=1,93$, $ss=1,27$) ifadesi ise en düşük ortalamaya sahip olan maddelerdir (Tablo 2). Bu durum katılımcıların göçmenlere yönelik olumsuz tutumlarının olduğunu göstermektedir.

3.2.2. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Göçmenlere Yönelik Tutumları

Tablo 3. Cinsiyete Göre Göçmenlere Yönelik Tutumlar

	Cinsiyetiniz	N	Mean	SS	p
GYOT Toplam	Kadın	639	43,23	9,45	0,015
	Erkek	1071	44,55	10,39	

* 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların cinsiyete göre göçmenlere yönelik tutumlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$) tespit edilmiştir. Böylece katılımcıların göçmenlere yönelik tutumlarında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır.

3.2.3. Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Göçmenlere Yönelik Tutumları

Tablo 4. Medeni Duruma Göre Göçmenlere Yönelik Tutumlar

	Medeni Durumunuz	N	Mean	SS	p
GYOT Toplam	Bekar	859	44,78	9,66	0,047
	Evli	837	43,38	10,34	

* 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların medeni durumuna göre göçmenlere yönelik tutumlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$) tespit edilmiştir. Böylece katılımcıların göçmenlere yönelik tutumlarında medeni duruma göre anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır.

3.2.4. Katılımcıların Yaşına Göre Göçmenlere Yönelik Tutumları

Tablo 5. Katılımcıların Yaşı İle Göçmenlere Yönelik Tutumlar

	Yaş	N	Ortalama	Standart Sapma	Levene Testi				Welch Testi			
					F	df1	df2	p	F	df1	df2	p
GYOT Toplam	17-27	615	44,52	9,53	3,034	3	1690	0,013	3,034	3	1690	0,046
	28-37	592	44,43	10,09								
	38-47	344	43,32	10,50								
	48 ve üzeri	143	42,14	11,22								

* 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Katılımcıların yaşları ile göre göçmenlere yönelik tutumları ilişkisi saptamak amacıyla tek yönlü Anova analizi yapılmıştır. Tek yönlü Anova analizinin yapılabilmesi için grup varyanslarının homojen olması gerekmektedir. Grup varyanslarının homojenliği Levene testi aracılığıyla test edilmiş ve test sonucunda p değeri (0,013) 0,05'ten küçük olduğu için grup varyanslarının homojen olmadığı saptanmış ve bu nedenle tek yönlü Anova analizi yapılamamıştır. Bu gibi durumlarda alternatif fark testlerinden "Welch" ya da "Brown-Forsythe" testleri uygulanabilmektedir (Durmuş, Yurtkoru ve Çinko, 2011). Bu çalışmada alternatif fark testlerinden "Welch" testi kullanılmıştır.

Tablo 6. Yaşa Göre Göçmenlere Yönelik Tutumlar

		(I) Yaş	(J) Yaş	Ortalama Farkı	Standart Sapma	p
Tamhane's T2	GYOT Toplam	17-27	28-37	0,08	0,56	1,00
			38-47	1,19	0,68	0,40
			48 ve üstü	2,37	1,01	0,12

* 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların yaşına göre göçmenlere yönelik tutumları arasındaki anlamlı farklılık olmadığı ($p>0,05$) saptanmıştır. Böylece yaşın göçmenlere yönelik tutum üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı saptanmıştır.

3.2.5. Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Göçmenlere Yönelik Tutumları

Tablo 7. Eğitim Düzeyine Göre Göçmenlere Yönelik Tutumlar

	Eğitim Düzeyi	N	Ortalama	Standart Sapma	Levene Testi				Welch Testi			
					F	df1	df2	p	F	df1	df2	p
GYOT Toplam	Ön Lisans	819	44,61	9,64	2,12	3	1696	0,014	2,12	3	1696	0,095
	Lisans	695	43,66	10,44								
	Yüksek Lisans	161	43,46	10,21								
	Doktora	25	41,04	11,34								
	Total	1700	44,06	10,06								

* 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Katılımcıların eğitim düzeyleri ile göre göçmenlere yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi saptamak amacıyla tek yönlü Anova analizi yapılmıştır. Tek yönlü Anova analizinin yapılabilmesi için grup varyanslarının homojen olması gerekmektedir. Grup varyanslarının homojenliği Levene testi aracılığıyla test edilmiş ve test sonucunda p değeri (0,014) 0,05'ten küçük olduğu için grup varyanslarının homojen olmadığı saptanmış ve tek yönlü Anova analizi yapılamamıştır. Bu çalışmada alternatif fark testlerinden "Welch" testi kullanılmıştır. Welch testi p değeri 0,05'ten büyük olduğu için katılımcıların eğitim düzeyleri ile göçmenlere yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

3.2.6. Katılımcıların Çalışma Durumuna Göre Göçmenlere Yönelik Tutumları

Tablo 8. Çalışma Durumuna Göre Göçmenlere Yönelik Tutumlar

	Çalışma Durumunuz	N	Mean	SS	p
GYOT Toplam	Çalışıyor	1198	44,23	10,07	0,840
	Çalışmıyor	498	43,70	9,99	

* 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların çalışma durumuna göre göçmenlere yönelik tutumlarının farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir. Böylece katılımcıların göçmenlere yönelik tutumlarında çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır.

3.2.7. Katılımcıların Aylık Hane Gelirine Göre Göçmenlere Yönelik Tutumları

Tablo 9. Aylık Hane Gelirine Göre Göçmenlere Yönelik Tutumlar

	Aylık Hane Geliri	N	Ortalama	Standart Sapma	Levene Testi				Welch Testi			
					F	df1	df2	p	F	df1	df2	p
GYOT Toplam	2000-4000	347	43,27	9,91	1,823	4	1654	0,043	1,823	4	1654	0,085
	4001-6000	423	43,95	10,20								
	6001-8000	320	43,74	10,72								
	8001-1000	238	44,23	10,24								
	10001 ve üzeri	331	45,26	9,12								
	Total	1659	44,07	10,06								

* 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Katılımcıların eğitim düzeyleri ile göre göçmenlere yönelik tutumları ilişkisi saptamak amacıyla tek yönlü Anova analizi yapılmıştır. Tek yönlü Anova analizinin yapılabilmesi için grup varyanslarının homojen olması gerekmektedir. Grup varyanslarının homojenliği Levene testi aracılığıyla test edilmiş ve test sonucunda p değeri (0,043) 0,05'ten küçük olduğu için grup varyanslarının homojen olmadığı saptanmış ve bu nedenle tek yönlü Anova analizi yapılamamıştır. Bu nedenle alternatif fark testlerinden "Welch" testi kullanılmıştır. Welch testi p değeri 0,05'ten büyük olduğu için katılımcıların aylık hane gelirleri ile göçmenlere yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Türkiye'nin çeşitli sebeplerden dolayı göç konusunda aktif bir ülke olması göç ve göçmen konusunun giderek daha fazla gündemde olmasına ve buna yönelik politikalar geliştirilmesini neden olmaktadır. Özellikle Suriye yönetiminin baskı ve uygulamalarından kaçan insanların yoğunluğu ve Türkiye'yi hem transit göç hem de sığınmak için tercih etmeleri (Deniz, 2014) yerli halkın da bu durumdan etkilenerek sosyo-ekonomik açılardan kaygılar yaşamaya başlamıştır. Bu durum göçmenlere yönelik olumsuz algı ve tutumların oluşmasına neden olmaktadır. Akkaş ve Aksakal'ın (2021) Afgan göçmenlere yönelik olarak gerçekleştirdiği çalışmada yerel halkta göçmenlere karşı olumsuz tutum ve algıların öne çıktığını ortaya konmuştur. Benzer şekilde bu çalışmada da katılımcıların göçmenlere yönelik olumsuz algı ve tutum geliştirdikleri saptanmıştır.

Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi öğrencilerinin göçmenlere yönelik olumsuz tutumlarının demografik özelliklere göre değişiminin ölçülmesi amacıyla gerçekleştirilen bu çalışma ile katılımcıların göçmenlerin kendi ülkelerindeki sorunları Türkiye'ye getirdiklerini, Türk vergi mükellefleri üzerinde yük olduklarını, Türk kültürüne zarar verdikleri ya da dönüştürdüklerini, ulusal güvenlik için tehdit oluşturduklarını, kendi ülkelerine dönmek istemediklerini, büyük gruplar halindeki göçlerin tehlikeli olduğunu, Türkiye'de çok fazla göçmen yaşadığını düşündükleri saptanmış ve bu nedenlerle de göçmenlerin yerli vatandaşlarla aynı haklara sahip olmasına karşı oldukları hatta göçmenlere Türkiye'ye göç etmeleri için izin verilmesine bile karşı oldukları görülmüştür.

Literatür incelendiğinde göçmenlerin göç sebepleri her ne olursa olsun benzer baskılar, zulümler ve kayıplar yaşadıkları için psikolojik sorunları olduğu ve bu sorunların da birbirine benzer olduğu görülmektedir (Ekşi, 2009). Her ne kadar göçmenlere yönelik olarak oryantasyon uygulamaları gerçekleştirilmeye çalışılsa bile psikolojik durumlarına ve göç ettikleri ülkede karşılaştıkları sorunların

çözümüne yönelik girişimler yetersiz kalmaktadır (Kartal ve Başçı, 2014). Bu durum çalışmada ortaya konan katılımcıların göçmenlerin kendi ülkelerindeki sorunları Türkiye'ye getirdikleri düşüncesini destekler nitelikte olmaktadır. Çünkü göçmenlerin ülkelerinde yaşadıkları durumlardan kaynaklı olarak ortaya çıkan sıkıntıları göç ettikleri ülkede birden silinmemektedir. Belki de göç ettikleri ülkede yaşadıkları sıkıntılar göçmenlerin psikolojik sorunlarının daha da derinleşmesine neden olmaktadır.

Çalışmada ortaya konan katılımcıların göçmenlerin Türk kültürüne zarar verdikleri ya da dönüştürdüklerini düşüncesinin önüne geçebilmek için Bednov (2009), çift yönlü bir yol önermektedir. Hem göçmenlerin kendi kültürlerini yaşayıp geliştirebilecek ortam ve araçlar sağlanırken hem de yerli halkın göçmenlerin kültürlerini tanıyabilecekleri bir ortam sağlanması gerektiğini ileri sürmektedir. Göçmenleri ülkeye uyumunu sağlayabilmek amacıyla oryantasyon programları hazırlanıp uygulanabilir ve en önemlisi dil eğitimi verilerek yerli halkla iletişim problemlerinin önüne geçilebilecek bir düzenleme hayata geçirilmiş olur (Deniz, 2014).

Çalışmada tespit edilen katılımcıların göçmenleri Türk vergi mükellefleri üzerinde yük olduğu ve büyük gruplar halindeki göçlerin tehlikeli olduğu düşüncesini literatürde maruz kalınan göçün hacmi ve meydana geldiği zamanın göç alan ülkenin hem ekonomik/finansal durumunu etkilediği hem de sosyal güvenlik sorunları ortaya çıkardığı görülmektedir (Duleep, 1994; Akkaş ve Aksakal, 2021). Göçmenler genellikle yerli halk tarafından dışlanmakta (Ekşi, 2009) ve bu durumda belki de sadece yabancı oldukları için potansiyel bir tehlike ya da düşman olarak görülmektedirler (Ünal, 2014). Göçmenlerin çeşitli sebeplerle suçlara karışması da (Yılmaz, 2014) güvenlik tehdidi olarak görülmesini güçlendiren bir nedendir. Bunun yanı sıra göçmenlerin ev sahibi ülke ekonomisi üzerinde ekonomik döngüde sergiledikleri performans ve istihdam imkanları açısından değerlendirildiğinde belli etkileri olmaktadır (Güler, 2021). Göçmenler yaşamlarını idame ettirebilmek adına yerli halkla aynı işte daha düşük ücrete, sigortasız ve güvencesiz olarak çalışmayı kabul edebilmektedirler (Çakır, 2013). Bu durumda ev sahibi ülkedeki işsizlik düzeyini etkileyebilmektedir (Akkaş ve Aksakal, 2021). Ayrıca kaçak olarak çalıştırıldıkları için vergi kaybına neden olmakta bu da ülke ekonomisini olumsuz etkilemektedirler. Bunlara ek olarak göçmenlere finansal kaynak, sosyal hizmetler, sağlık ve eğitim hizmetleri sunmaya çalışan ev sahibi ülke hem ekonomik açıdan hem de sosyal açıdan olumsuz yönde etkilenmektedir (Ostrand, 2015).

Çalışmaya katılan katılımcıların da düşündüğü gibi Türkiye'de çok fazla göçmen bulunmaktadır. Türkiye gerek komşu ülkelerinde yaşanan karışıklık, çatışma ve savaş gerekse transit göç yolu üzerinde yer alması nedeniyle dünyada en fazla göçmene ev sahipliği yapan ülke konumundadır (UNHCR, 2021). Dünya üzerinde göçler doğudan batıya ve güneyden kuzeye doğru yoğunlukla gerçekleşmektedir (Güler, 2021). Bu açıdan bakıldığında Türkiye göç akış yönlerinin üzerinde bulunmaktadır. Yani Doğuyu Batıya ve Güneyi Kuzeye bağlamaktadır. Tüm bu göç akış yönlerinde aslında hedef Avrupa ülkelerine ulaşmaktır. Türkiye'den geçerek Avrupa'ya ulaşmaya çalışan göçmenler Avrupa'nın göçmen kabulündeki titiz seçici ve yavaş politikaları nedeniyle Türkiye'de kalabilmektedir. Üstelik Türkiye'nin Güney ve Güney-Doğu sınırlarındaki ülkelerde yaşanan iç karışıklık ve savaşta insanları yaşadıkları vatanlarını bırakarak Türkiye'ye göç etmeye mecbur bırakmaktadır.

Bu çalışmada katılımcıların yaşına, eğitim düzeyine, çalışma durumuna ve aylık hane gelirlerine göre göçmenlere yönelik tutumlarında bir farklılaşma olmadığı görülmüştür. Yani katılımcıların yaşı, eğitim düzeyi, çalışma durumu ve aylık hane gelirinin göçmenlere yönelik tutumları üzerinde bir etkisi olmadığı saptanmıştır. Afgan göçmelere yönelik bir çalışma gerçekleştiren Akkaş ve Aksakal (2021), aylık hane geliri, eğitim düzeyi ve yaş değişkenine göre göçmenlere yönelik tutum üzerinde bir farklılaşma tespit etmemiştir. Suriyeli göçmenlere yönelik bir çalışma gerçekleştiren Yiğit Özudoğru ve Kan (2021) bu çalışma ile benzer sonuçlar olarak katılımcıların eğitim düzeyi ve gelir düzeyine göre ve bu çalışmanın aksine medeni duruma göre göçmenlere yönelik tutumda bir farklılaşma tespit etmemiştir. Ancak bu çalışmada katılımcıların medeni durumlarına göre göçmenlere yönelik olumsuz tutumları incelendiğinde bekar olan katılımcıların evli olanlara göre göçmenlere yönelik daha fazla olumsuz tutum içinde oldukları tespit edilmiştir. Katılımcıların cinsiyetine göre göçmenlere yönelik olumsuz tutumları incelendiğinde erkek katılımcıların kadınlara göre göçmenlere yönelik daha fazla olumsuz tutum içinde oldukları tespit edilmiştir. Yiğit Özudoğru ve Kan (2021) da gerçekleştirdikleri çalışmada erkeklerin göçmenlere yönelik tutumlarının kadınlara göre daha olumsuz olduğunu saptamıştır.

5. KAYNAKLAR

- Akçadağ, E. (2012), Yasa Dış Göç ve Türkiye, Bilgesam, Bilge Adamlar Kurulu Raporu, Rapor No: 42, İstanbul.
- Akkaş, İ. ve Aksakal, İ. (2021). “Afgan Göçmenlere Yönelik Tutum ve Algıların Sosyolojik Analizi: Erzincan Örneği”. *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 2(3), 41-54.
- Akman, Y. (2020). “Öğretmenlerin Mülteci Öğrencilere Yönelik Tutumları İle Çok kültürlü Eğitim Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 49, 247-262.
- Bakırtaş, T. (2012), “Küresel Gelişme Modelinde Uluslararası Göç Olgusu ve Yansımaları”. *Alternatif Politika*, 4(2), s: 232–261.
- Bednov, A. (2009), KEİ Üyesi Devletlerde Göçmenlik – Sosyal ve Kültürel Yönler, Bükreş 32. Genel Kurulu 13 Haziran 2009 Tarihli Raporu. Erişim Adresi: <https://www.pabsec.org/depo/documents/reports-and-recommendations/tr-rep-w1nnou6lks.pdf>, Erişim Tarihi: 15.06.2022.
- Cengiz, D. (2015) "Zorunlu Göçün Mekânsal Etkileri Ve Yerel Halkın Algısı; Kilis Örneği." *Electronic Turkish Studies* 10(2), 101-122.
- Çakır, M. (2013). “İnternet Haberciliğinde Yasadışı Göç Sorunu” (Ocak 2011-Nisan 2012). *Online Academic Journal of Information Technology*, 4(12), 105-124.
- Deniz, T. (2014). “Uluslar Arası Göç Sorunu Perspektifinde Türkiye”. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 18(1), 175-204.
- Duleep, H. O. (1994).”Social Security and the Emigration of Immigrants”. *Soc Secur Bull*, 57(1):37-52
- Ekici, H. (2019). “Türk Toplumunda Suriyelilere Yönelik Algılanan Tehditler ve Çözüm Önerileri”. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 19(44), 695-730.
- Ekşi, A. (2009). Mülteci ve Göçmenlerde Psikopatoloji. 11.Anadolu Psikiyatri Günleri Tam Metni Kitabı.
- Ergün, S. ve Atay Polat, M. (2022). "Göç, Cinsiyet ve İşsizlik Arasındaki Nedensellik İlişkisi: Türkiye’de Gelişme Düzeyine Göre Bölgelerin Kıyaslanması." *Göç Dergisi*, 9(1), 107 – 126.
- Güler, A. (2021). “Göç Olgusunun Çok Boyutlu Etkileri ve Türkiye’ye Yansımaları”. *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(2), 218-239.
- IOM. (2004). Uluslararası Göç Hukuku Göç Terimler Sözlüğü (R. Perruchout & J. Redpath-Cross (ed.); 2. Baskı).
- Kağnıcı, D. Y.(2017). "Suriyeli mülteci çocukların kültürel uyum sürecinde okul psikolojik danışmanlarına düşen rol ve sorumluluklar." *Elementary Education Online* 16 (4). 1768-1776.
- Kartal, B. ve Başçı, E. (2014). “Türkiye’ye Yönelik Mülteci ve Sığınmacı Hareketleri”. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 275-299.
- Kındap Tepe, Y., Aktaş, V., Caner, M., Demirel R., Kanat, C., Güre, K., Yeşildağ, E. (2019). "Suriyeli Mültecilere Yönelik Olumsuz Tutumun Belirleyicileri Dindarlık, Yurtseverlik, Ayrımcılık Ve Hoşgörü Olabilir Mi?". *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 43(29), 115-138.
- Kolukırmık, S ve Özcan, N. (2019). "Farklılık ve farkındalık ekseninde Suriyeli göçmen nüfusun sosyolojik özellikleri: Payas ilçesi örneği". *Göç Dergisi* 6(2), 191-212.
- Marshall, G. (1999). Sosyoloji Sözlüğü. Bilim ve Sanat Yayınları, (Çeviri: Osman Akınhay, Derya Kömürcü), Ankara, 1999, A Dictionary of Sociology, Oxford University Press.

- Ostrand, N. (2015). "The Syrian Refugee Crisis: A Comparison of Responses by Germany, Sweden, the United Kingdom, and the United States". *Journal on Migration and Human Security*, 3(3), 255-279.
- Süleymanov, A. (2017). "Suriyelilerin Türk toplumunda toplumsal uyum ve sosyal kabul düzeyi". *Türk Yurdu Dergisi*, 361, 27-30.
- Şan, M. K. ve Küçük, M. (2018). "Kentsel Yoksulluk, Göç ve Yoksulluğun Mekânsal Yoğunlaşması-Ayrışması". *Göç Dergisi*, 5(2), 185-204.
- Tapan, İ. (2022) "Suriyeli Mültecilerin Malatya İlindeki Coğrafi Dağılışı ile Sosyo-Ekonomik, Mekânsal ve Kültürel Etkileri". *Göç Dergisi*, 9(1), 137-170.
- UNHCR, Türkiye, <https://www.unhcr.org/tr/turkiyedeki-multeciler-ve-siginmacilar> (Erişim Tarihi: 03.06.2022).
- Ünal, S. (2014). "Türkiye'nin Beklenmedik Konukları: "Öteki" Bağlamında Yabancı Göçmen ve Mülteci Deneyimi". *Journal of World of Turks*, 6(3), 65-89.
- Yazgan, P. (2018). Editörden. *Göç Dergisi*. 5 (1). 1-4.
- Yılmaz, A. (2014). "Uluslararası Göç: Çeşitleri, Nedenleri ve Etkileri". *Turkish Studies*, 9(2), 1685-1704.

Research Article

Açık ve Uzaktan Öğretim Öğrencilerinin Göçmenlere Yönelik Tutumları

Attitudes of Open and Distance Education Students Against Immigrants

<p>Cengiz KILIÇ Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi cengiz.kilic@atauni.edu.tr https://orcid.org/0000-0003-0796-1800</p>	<p>Derya ÇAKMAK KARAPINAR Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi derya.cakmak@atauni.edu.tr https://orcid.org/0000-0003-1640-0132</p>
--	--

Extensive Summary

Migration is a challenging process for individuals who migrate, both in maintaining their daily life practices and psychologically. At the same time, the people of the receiving country have difficulties in accepting that immigrants can be permanent due to the effects of migration, adapting and tolerating the socio-cultural changes they bring. Mutual attitudes are developed due to situations such as mutual distrust, lack of communication and conflicts in terms of both immigrants and local people. Although it is hoped to develop a relationship and positive attitudes that are expected to be based on mutual support and understanding, negative attitudes can also develop due to the problems experienced. This study was carried out to determine the attitudes of Atatürk University Open and Distance Education Faculty students towards immigrants and to determine the differences in their attitudes according to demographic characteristics. For this purpose, the demographic information form developed by the researcher and the Negative Attitudes towards Migrants Scale form developed by Vera et al. (2013) and adapted into Turkish by Günay, Ersoy, Aydın Boyulu and Kılıç (2019) were used. Between January 2021 and February 2022, Atatürk University Open and Distance Education Faculty students were reached through online questionnaires. 1806 students voluntarily participated in the study. However, 48 forms were excluded from the study due to deficiencies caused by filling in important fields, and thus the sample of the study consisted of 1758 students who voluntarily participated in the research. In the study, convenience sampling method was used in sample selection. In the analysis of the data, Kaiser-Meyer-Olkin Sampling Adequacy, Bartlett Sphericity Test and Cronbach's Alpha tests were used to test and confirm the validity and reliability of the measurement tool through the SPSS 20 package program. The Kolmogorov-Smirnov test was used to determine the distribution of the data. As a result of the test, it was determined that the data showed normal distribution. In order to measure the attitudes of Atatürk University Open and Distance Education Faculty students towards immigrants and their changes according to demographic characteristics, independent groups t-test and Anova were used.

With this study, which was carried out to measure the change in the negative attitudes of Atatürk University Open and Distance Education Faculty students towards immigrants according to demographic characteristics, the participants stated that immigrants bring problems in their own countries to Turkey, they are a burden on Turkish taxpayers, they harm or transform Turkish culture, they are It has been determined that they think that they pose a threat, that they do not want to return to their own countries, that migration in large groups is dangerous, that there are too many immigrants living in Turkey, and for these reasons, they are against immigrants having the same rights as local citizens and even against allowing immigrants to immigrate to Turkey. seen.

When the literature is examined, it is seen that regardless of the reasons for migration, immigrants have psychological problems because they experience similar pressures, persecution and losses, and these problems are similar to each other (Ekşi, 2009). Although orientation practices are tried to be carried out for immigrants, attempts to solve their psychological state and the problems they face in the country they migrate are insufficient (Kartal and Başçı, 2014). This situation supports the view of the participants in the study that immigrants bring the problems in their own countries to Turkey. Because the problems

of immigrants arising from the situations they live in their country are not erased suddenly in the country they migrated to. Maybe the problems they experience in the country they migrate to cause the psychological problems of immigrants to deepen.

Bednov (2009) proposes a two-way street in order to prevent the participants from thinking that immigrants harm or transform Turkish culture. He argues that while providing the environment and tools for immigrants to live and develop their own culture, an environment where local people can get to know the cultures of immigrants should be provided. Orientation programs can be prepared and implemented in order to adapt immigrants to the country, and most importantly, a regulation that can prevent communication problems with local people by providing language training (Deniz, 2014).

It is seen in the literature that the size of the immigration and the time it occurred affect both the economic/financial situation of the receiving country and also create social security problems (Duleep, 1994; Duleep, 1994; Akkaş and Aksakal, 2021). Immigrants are generally ostracized by the local people (Ekşi, 2009), and in this case, they are seen as a potential danger or enemy, perhaps just because they are foreigners (Ünal, 2014). The fact that immigrants are involved in crimes for various reasons (Yılmaz, 2014) is another reason that strengthens it to be seen as a security threat. In addition, immigrants have certain effects on the economy of the host country when evaluated in terms of their performance in the economic cycle and employment opportunities (Güler, 2021). In order to maintain their lives, immigrants can accept to work in the same job with local people for lower wages, without insurance and without security (Çakır, 2013). In this case, it can affect the unemployment level in the host country (Akkaş and Aksakal, 2021). In addition, as they are employed illegally, they cause tax loss, which negatively affects the country's economy. In addition, the host country, which tries to provide financial resources, social services, health and education services to immigrants, is negatively affected both economically and socially (Ostrand, 2015).

As the participants of the study thought, there are too many immigrants in Turkey. Turkey is the country that hosts the highest number of immigrants in the world due to the turmoil, conflict and war in its neighboring countries, as well as being on the transit migration route (UNHCR, 2021). Migration across the world occurs intensively from east to west and from south to north (Güler, 2021). From this point of view, Turkey is above the migration flow directions. It connects the East to the West and the South to the North. In all these migration flow directions, the goal is to reach European countries. Migrants trying to reach Europe by passing through Turkey can stay in Turkey due to the meticulous, selective and slow policies of Europe in accepting immigrants. Moreover, the internal turmoil and war in the countries on Turkey's South and South-East borders compel people to leave their homeland and migrate to Turkey.

In this study, it was observed that there was no difference in the attitudes of the participants towards immigrants according to their age, education level, employment status and monthly household income. In other words, it was determined that the age, education level, employment status and monthly household income of the participants had no effect on their attitudes towards immigrants. Akkaş and Aksakal (2021), who conducted a study on Afghan immigrants, did not find a difference in attitudes towards immigrants according to monthly household income, education level and age. Yiğit Özudogru and Kan (2021), who carried out a study on Syrian immigrants, did not detect a difference in attitudes towards immigrants according to the education level and income level of the participants, and contrary to this study, according to marital status, similar results with this study. However, in this study, when the negative attitudes of the participants towards immigrants according to their marital status were examined, it was determined that the single participants had more negative attitudes towards immigrants than the married ones. When the negative attitudes of the participants towards immigrants were examined according to their gender, it was determined that male participants had more negative attitudes towards immigrants than women. Yiğit Özudogru and Kan (2021) also found in their study that men's attitudes towards immigrants are more negative than women's.